

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
професор О.М. Власенко

2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ У РОБОТІ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА
(ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ЕТИКО-ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ)»

Освітній рівень	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Терапія та реабілітація»</u>
Спеціалізація	<u>227.1 «Фізична терапія»</u>
Освітня програма	<u>Фізична терапія</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійне спілкування у роботі фізичного терапевта (психологічні та етико-деонтологічні аспекти)» укладена для підготовки фахівців галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія». II курсу медико-психологічного факультету.

РОЗРОБНИКИ: д.психол.н.. професор **М.М. Філоненко**
викладач **Л.М. Прудка**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної і медичної психології
Протокол від «01» червня 2023 року №20

Завідувач кафедри, професор _____ **М.М. Матяш**

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з медико-психологічних дисциплін
Протокол від «08» червня 2023 року №10

Голова циклової методичної комісії,
професор _____ **М.М. Філоненко**

Перезатверджено:

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3 кредити	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Обов'язкова
Модуль – 1	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізація 227.1 «Фізична терапія»	Рік підготовки: 2
Змістовних модулів – 1		Семестр: 3
Індивідуально-дослідне завдання:		Лекції: 4 годин
Загальна кількість годин - 90		Практичні заняття: 36 години
Тижневих годин: аудиторних – 2; самостійна робота студента – 2	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	Самостійна робота: 50 годин
		Вид контролю: залік

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Метою вивчення дисципліни «Професійне спілкування у роботі фізичного терапевта (психологічні та етико-деонтологічні аспекти)» є ознайомлення студентів із особливостями спілкування та взаємодії фахівця реабілітолога з пацієнтом та його рідними; і насамперед, в медичному колективі; ознайомлення із аспектами взаємовідносин у конфліктних ситуаціях, із компонентами забезпечення професійної діяльності на психологічному рівні

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Знати: особливості професійної роботи реабілітолога; мистецтво комунікації та його психологічні особливості; ознаки міжособистісного спілкування у медичному колективі; налагодження взаємовідносин; психологічні та етико-деонтологічні норми професійного спілкування реабілітологів.

Вміти: розв'язувати типові та складні задачі і проблеми у відповідній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, визначати форми спілкування та взаємовідносин у практичній сфері; будувати психологічний контакт з співрозмовником; застосовувати правила ефективної комунікації; володіти методами та засобами попередження та подолання конфліктних ситуацій на міжособистісному рівні.

Здатність продемонструвати: розв'язання типових та складних задач і проблем у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; практичні навички самопізнання та самовдосконалення; здатність застосовувати теоретичні знання основ у процесі спілкування; здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, своїм колегам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

Сприяти формуванню низки практичних навичок: аналітично мислити, бути проникливим та об'єктивним, прагнути до наукових пошуків оптимальних рішень і творчої взаємодії із суб'єктами, групами, організаціями; ефективно впливати на індивіда, соціальну групу; застосовувати нові технології та інновації в усіх сферах професійної діяльності; вдосконалювати навички до саморозвитку, розширення свого кругозору, підвищення професійної майстерності на основі самоосвіти.

Самостійно вирішувати: завдання, пов'язані з пошуком інформації з різних джерел, для вирішення професійних завдань; практичні задачі, пов'язані з професійним самовдосконаленням.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

ЗК 01. Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності

ЗК 02. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення;

ЗК 06. Здатність працювати автономно, проявляючи наполегливість і відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.

ЗК 07. Здатність працювати у складі мультидисциплінарної команди.

ЗК 08. Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.

ЗК 09. Здатність адаптуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 11. Здатність керувати, мотивувати людей рухатися до спільної мети, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.

Фахові:

СК 01. Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

СК 04. Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.

СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

СК 14. Здатність діяти самостійно в умовах професійної ізоляції.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та вміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРН 2. Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

ПРН 4. Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРН 6. Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРН 9. Демонструвати вміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта, для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії.

ПРН 16. Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

ПРН 17. Демонструвати вміння проводити самостійну практичну діяльність.

ПРН 18. Демонструвати вміння вербального і невербального спілкування з особами та співрозмовниками, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною

приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 19. Демонструвати вміння проводити інструктаж, навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 22. Демонструвати професійний розвиток та планувати його.

ПРН 24. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теоретичні аспекти спілкування та професійного мовлення

Тема 1. Спілкування та взаємодія, як етико-деонтологічні чинники комунікативного процесу

Теоретичні аспекти процесу спілкування. Види спілкування. Засоби, функції та різновиди спілкування. Складові, що сприяють розвитку комунікації як основи налагодження взаємовідносин: відчуття присутності; основні принципи вміння уважно слухати; сприймати, турбуватись.

Тема 2. Психологічні особливості професійного спілкування

Психологічні аспекти професійного спілкування «реабілітолог-пацієнт». Поняття взаєморозуміння і його рівні. Стратегія і тактика професійного спілкування.

Тема 3. Культура взаємин у процесі професійного спілкування та мистецтво професійної взаємодії

Культура взаємин у процесі професійного спілкування. Рівні культури професійного спілкування. Засоби професійного розвитку: професійна рефлексія, аналіз і самоаналіз, професійна інтуїція. Одяг та його значення для ефективного спілкування. Імідж як умова ділового успіху. Зовнішній вигляд ділової людини. Діловий одяг чоловіка. Діловий одяг жінки. Комунікативні властивості іміджу та його класифікація. Поняття про мову та мовлення. Фізіологічний механізм мовної діяльності.

Тема 4. Конфлікти під час спілкування

Сутність конфліктів, їх типи та причини виникнення. Основні види конфліктогенів. Типи конфліктних особистостей. Подолання конфліктів шляхом покращення спілкування. Стили (стратегії) розв'язання міжособистісних конфліктів.

Тема 5 Етичні труднощі та помилки реабілітологів-початківців.

Гіперопіка клієнта. Самоствердження в процесі роботи. Надмірна природність чи штучність майбутнього фахівця. Жорстке дотримання обраної гіпотези. Прагнення обов'язково дати пораду. Маніпулювання. Перенос та контрперенос. Розмежування особистих та професійних відношень.

Тема 6 Психологічні особливості спілкування реабілітолога з різними пацієнтами

Особистий простір та відстань між співрозмовником. Типи запитань, які використовує реабілітолог, коли проводить інтерв'ю чи бесіди. Типи поведінкових реакцій пацієнтів. Стель поведінки з агресивним пацієнтом. Реакції пацієнтів при критичних ситуаціях.

Тема 7. Психологічні особливості спілкування реабілітолога з рідними пацієнта

Типові стили поведінки в процесі комунікації. Етапи міжособистісної розуміння. Адекватне розуміння поведінки інших індивідів. Вміння проявляти почуття емпатії, бути щирим, відкритим, поважати позицію родичів пацієнта

Тема 8. Службовий етикет. Моральні принципи та засади.

Службовий етикет як сукупність правил поведінки людини. Професійна етика. Норми професійних ділових відносин. Авторитет особистості. Особливості роботи керівника і норми його поведінки. Мовленнєвий етикет

Тема 9 Спілкування у медичному колективі. Значення субординації.

Поняття мікроклімату в колективі. Результативність комунікативного процесу в колективі з позитивними взаємовідносинами. Визначення поняття «субординація» та її значення для професійного спілкування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин			
		Усього	Л	П	СРС
Модуль 1. Теоретичні аспекти спілкування та професійного мовлення					
1.	Спілкування та взаємодія, як етико-деонтологічні чинники комунікативного процесу	11	2	4	5
2.	Психологічні особливості професійного спілкування	9	0	4	5
3.	Культура взаємин у процесі професійного спілкування та мистецтво професійної взаємодії	8	2	4	2
4.	Конфлікти під час спілкування	9	0	4	5
5.	Етичні труднощі та помилки реабілітологів-початківців.	9	0	4	5
6.	Психологічні особливості спілкування реабілітолога з різними пацієнтами	9	0	4	5
7.	Конфліктна взаємодія як особлива форма інтеракції Психологічні особливості спілкування реабілітолога з рідними пацієнта	7	0	4	3
8.	Службовий етикет. Моральні принципи та засади	14	0	4	10
9.	Спілкування у медичному колективі. Значення субординації.	14	0	4	10
ВСЬОГО ГОДИН:		90	4	36	50

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ п.п	Тема	Кількість годин
1.	Спілкування та взаємодія, як етико-деонтологічні чинники комунікативного процесу	2
2.	Культура взаємин у процесі професійного спілкування та мистецтво професійної взаємодії	2
ВСЬОГО ГОДИН:		4

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Професійне спілкування у роботі фізичного терапевта (психологічні та етико-деонтологічні аспекти)» семінарські заняття не заплановані.

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п.п	Тема	Кількість годин
-------	------	-----------------

1.	Спілкування та взаємодія, як етико-деонтологічні чинники комунікативного процесу	4
2.	Психологічні особливості професійного спілкування	4
3.	Культура взаємин у процесі професійного спілкування та мистецтво професійної взаємодії	4
4.	Конфлікти під час спілкування	4
5.	Етичні труднощі та помилки реабілітологів-початківців.	4
6.	Психологічні особливості спілкування реабілітолога з різними пацієнтами	4
7.	Конфліктна взаємодія як особлива форма інтеракції Психологічні особливості спілкування реабілітолога з рідними пацієнта	4
8.	Службовий етикет. Моральні принципи та засади	4
9.	Спілкування у медичному колективі. Значення субординації.	4
ВСЬОГО ГОДИН:		36

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Професійне спілкування у роботі фізичного терапевта (психологічні та етико-деонтологічні аспекти)» лабораторні заняття не заплановані.

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ (ІНДИВІДУАЛЬНОЇ) РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

№ п.п	Тема	Кількість годин
1.	Спілкування як вид діяльності. Поняття професійного спілкування	5
2.	Мовні засоби комунікації	5
3.	Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими керівниками	2
4.	Мовні бар'єри на шляху взаєморозуміння	5
5.	Службовий етикет. Моральні принципи та засади	5
6.	Конфліктна взаємодія як особлива форма інтеракції	5
7.	Психологічні особливості спілкування з дітьми з проблемами розвитку та їх батьками	3
8.	Психічна напруженість та стрес у професійній діяльності	10
9.	Психогігієна та психопрофілактика. Медична етика і деонтологія як чинники психічного здоров'я	10
ВСЬОГО ГОДИН:		50

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Передбачається вивчення додаткових запитань для самостійного опрацювання, які не входять до плану практичних занять і забезпечують поглиблене вивчення студентами тем з дисципліни. Зміст самостійної роботи з дисципліни складає: підготовка до практичних занять (відповідно з переліком завдань підготовки до практичних занять), самостійне опрацювання (конспектування) нормативно-правового матеріалу, самостійне опрацювання наукових і періодичних видань (перелік літератури міститься у робочій програмі), самостійне вивчення окремих тем (питань) курсу. Підготовка до заліку.

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі - ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. На індивідуальну роботу відводяться бали з поточного контролю за рішенням кафедри (Протокол від «18» червня 2021 року №21). Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові за різні види індивідуальних завдань і додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ - підготовка повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Загальна модель професійних морально-етичних цінностей: мета, сфера застосування, професійна ідентичність.
2. Особистісна система цінностей як умова засвоєння професійної етичної культури реабілітолога.
3. Професійна та етична позиція реабілітолога з дітьми з обмеженими можливостями та їх батьками.
4. Професійне спілкування реабілітолога з різними віковими категоріями клієнтів.
5. Імідж та етикет реабілітолога.
6. Маніпулювання. Перенос та контрперенос. Розмежування особистих та професійних відношень в процесі професійного спілкування.
7. Бар'єри і труднощі спілкування у роботі реабілітолога та їх подолання.
8. Емоційне обнадіювання на успіх лікування.
9. Морально-етичні проблеми міжособистісного спілкування у взаємодії типу «реабілітолог-клієнт».
10. Психогігієна та психопрофілактика. Медична етика і деонтологія як чинники психічного здоров'я.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання: І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

а) словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес- конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда;

б) наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; в) практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою й інтернет-ресурсами; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

12. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання творчих завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання. Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; розрахункові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи, інші.

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогане, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	Fx	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є **залік**.

Залік з дисципліни «Професійне спілкування у роботі фізичного терапевта (психологічні та етико-деонтологічні аспекти)» – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів поточного навчання та виконання завдань самостійної роботи і, відповідно до навчального плану, не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

На останньому тематичному навчальному занятті, після закінчення обговорення теми заняття викладач навчальної групи оголошує суму балів студента за результатами поточного контролю і за виконання індивідуального завдання. Оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах, що виставляються на кожному практичному занятті за відповідною темою і кількістю балів за виконання індивідуального завдання.

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Виконання індивідуального завдання
			Традиційні оцінки				
			"5"	"4"	"3"	"2"	
Модуль1 90/3,0	1	18	10	8	7	0	20

ЗАГАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЯ ДИСЦИПЛІНИ

Поточна успішність максимальна – 200 б. Тем практичних занять – 18	залік
Змістовий модуль 1 – 18 тем 1 тема – 10 балів. Разом –180 балів. Індивідуальна робота 20 балів	залік
РАЗОМ сума балів	200

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, ілюстративні матеріали. Мультимедійний лекційний матеріал, опорні конспекти практичних занять, документальні фільми, рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО І ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ:

1. Спілкування як вид діяльності. Поняття професійного спілкування
2. Структура професійного спілкування.
3. Чинники й закономірності ефективності професійного спілкування.
4. Доцільність мовлення в процесі професійної діяльності.
5. Етика невербального спілкування в професійній діяльності.
6. Стилї й моделі професійного спілкування.
7. Конфлікти в професійній взаємодії.
8. Типології конфліктів та їх психологічне розуміння.
9. Принципи підходу до аналізу конфліктів.
10. Індивідуальні стилі поведінки в конфліктній ситуації.
11. Заходи та прийоми безконфліктного спілкування.
12. Характеристика рівнів культури професійного спілкування.
13. Високий рівень культури професійного спілкування.
14. Критерії рівнів культури професійного спілкування та їх характеристика.

15. Професіоналізм, професійна майстерність.
16. Ораторське мистецтво.
17. Сутність, функції й класифікація методів професійного спілкування.
18. Поняття взаємин у професійному спілкуванні.
19. Види взаємин.
20. Механізми взаєморозуміння .
21. Продуктивність та адекватність сприймання й розуміння партнерів взаємодії.
22. Взаємодія та взаєморозуміння в контексті етики та культури.
23. Суб'єкт професійної діяльності. Професійно важливі якості. Інтегративні психічні процеси як регулятори професійної діяльності суб'єкта.
24. Психічна напруженість та стрес у професійній діяльності
25. Психогігієна та психопрофілактика. Медична етика і деонтологія як чинники психічного здоров'я.
26. Етичні проблеми в роботі з пацієнтами зрілого та похилого віку.
27. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими керівниками.
28. Мовні бар'єри на шляху взаєморозуміння.
29. Службовий етикет. Моральні принципи та засади
30. Спілкування у медичному колективі. Значення субординації.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Єщенко Т. Мовленнєва комунікація лікаря. Практикум з курсу за вибором для студентів. – Львів:Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2016.27 с.
2. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навч. Посіб. / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : НФаУ, 2018. 140 с.
3. Кацавець Р.С. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ :Алерта. 2022. 134 с.
4. Кононець М.О. Психологія конфлікту: комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей./ Кононець М.О. Укл.:– К., НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. 48 с.
5. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / О. Г. Берестенко ; Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 299 с
6. Москалець В. П. Психологія особистості. Навчальний посібник. Ліра-К.: 2020. 364 с.
7. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 224 с. [Електронний ресурс] — (Режим доступу: <https://lkkeip.at.ua/ld/0/24--.pdf>).

Додаткова:

2. Варій М.Й. Психологія особистості : навч. посіб. / М.Й.Варій. – К.:Центр учбової літератури, 2008. – 592 с
3. Етика ділового спілкування: навч. посібник [Гриценко Т.Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П.]. За редакцією Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: http://shron.chtyvo.org.ua/Hrytsenko_TB/Etyka_dilovoho_splukuvannia.pdf.
4. Етика ділового спілкування: навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник

- В.В., Ажажа М.А.]. К.: Магнолія, 2019. 312 с. <https://mybook.biz.ua/ua/etika1668/etika-dilovogo-spilkuвання-navchalniy-posibnik-dlya-vnz-rekomendovano-mon-ukraini/>.
5. Зусін, В. Я. Етика та етикет ділового спілкування: навчальний посібник для вузів. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 220 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/406456.pdf.
6. Етика та психологія ділових відносин / за ред. Андрєєвої Т. Є. – Х. : Просвещение, 2004. – 114 с.
7. Палеха Ю. І. Ділова етика : навч.-метод. посіб. / 131 Ю. І. Палеха. – К. : Вид-во Європ.ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджм. і бізнесу, 2000. – 350 с.
8. Конфліктологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. юрид. спец. / Л. М. Герасіна, М. І. Панов, Н. П. Осіпова та ін.; за ред. професорів Л. М. Герасіної та М. І. Панова. - Х.: Право, 2002. - 256 с.
9. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К. ”Академвидав”, 2004. 280 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. <http://psylib.org.ua/books/andrg01/txt05.htm>
2. <http://svyato.su/9-что-такое-neverbalnaya-kommunikaciya.html>
3. <http://lifeglobe.net/blogs/details?id=479>
4. http://soznaniye.at.ua/publ/teorija_lzhi/raspoznavanie_vranja_chast_1/2-1-0-4